LEIDERSCHAPSTYPEN

© IVO WENZLER

LEIDERSCHAPSTYPEN

Er zijn veel verschillende leiderschapsstijlen, die elk worden bepaald door de manier waarop leiders omgaan met hun omgeving en de mensen die zij aansturen, maar ook door hun specifieke sterke punten en inherente risico's.

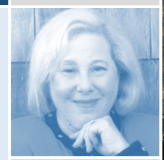

.....

ADAPTIEF LEIDERSCHAP

Leiders zijn krachtigere rolmodellen wanneer ze zelf leren dan wanneer ze lesgeven.

Rosabeth M. Kantor

ESSENTIE

Adaptief leiderschap wordt gekenmerkt door probleemoplossing via leren en experimenteren, het mobiliseren van belanghebbenden, het aanpakken van systemische uitdagingen en het stimuleren van innovatie en aanpassing.

STERKTES

Adaptief leiderschap bevordert veerkracht, flexibiliteit en continu leren, waardoor het zeer effectief is in het navigeren door complexe, onzekere omgevingen en het oplossen van ‘wicked problems’.

RISICO’S

Adaptief leiderschap kan ongemak veroorzaken door ambiguïteit en onzekerheid, wat kan leiden tot weerstand tegen verandering, trage initiële vooruitgang en een gebrek aan duidelijke richting.

AUTHENTIEK LEIDERSCHAP

Onthoud altijd dat je uniek bent, net als iedereen.

Alison Boulter

ESSENTIE

Authentiek leiderschap wordt gekenmerkt door zelfbewustzijn en reflectie, relationele transparantie, een geïnternaliseerd moreel perspectief en evenwichtige besluitvorming.

STERKTES

Authentiek leiderschap bevordert vertrouwen, betrokkenheid, ethische culturen en sterkere teamprestaties, waardoor het vooral waardevol is tijdens crises en ethische dilemma's.

RISICO'S

Authentiek leiderschap kan moeilijk te definiëren en te meten zijn, kan slecht gedrag rechtvaardigen wanneer persoonlijke waarden gebrekkig zijn, en kan te veel nadruk leggen op het individu ten koste van situationele behoeften.

AUTOCRATISCH LEIDERSCHAP

Je geeft geen leiding door mensen op hun kop te geven – dat is mishandeling, geen leiderschap.

Dwight Eisenhower

ESSENTIE

Autocratisch leiderschap wordt gekenmerkt door een sterke hiërarchische structuur waarin de leider zelfstandig beslissingen neemt, duidelijke instructies en verwachtingen geeft en beperkte participatie van ondergeschikten toestaat.

STERKTES

Autocratisch leiderschap maakt snelle en daadkrachtige actie mogelijk met duidelijke rollen en verantwoordelijkheden, waardoor het bijzonder effectief is tijdens crises en in sterk gestructureerde omgevingen.

RISICO'S

Autocratisch leiderschap kan motivatie en creativiteit verminderen, overmatige afhankelijkheid van de leider creëren en het risico op autoritair gedrag vergroten.

CHARISMATISCH LEIDERSCHAP

Charisma is dat ongrijpbare iets waardoor mensen je willen volgen, bij je in de buurt willen zijn en zich door je willen laten beïnvloeden.

Roger Dawson

ESSENTIE

Charismatisch leiderschap wordt gekenmerkt door sterke communicatie- en overtuigingskracht, een inspirerende visie, een emotionele band met volgers en hoge zichtbaarheid en invloed.

STERKTES

Charismatisch leiderschap inspireert sterke motivatie en betrokkenheid, waardoor leiders volgers snel kunnen mobiliseren, vooral tijdens crises of periodes van verandering.

RISICO'S

Charismatisch leiderschap kan leiden tot overmatige afhankelijkheid van de leider, institutionele structuren verzwakken en het risico op manipulatie, machtsmisbruik en instabiliteit vergroten wanneer de leider vertrekt.

GEDEELD LEIDERSCHAP

Door leiderschap te verspreiden tot aan de uiterste randen van de cirkel komt de kracht van gedeelde verantwoordelijkheid tot uiting.

Frances Hesselbein

ESSENTIE

Gedeeld leiderschap wordt gekenmerkt door collaboratieve leiderschapsprocessen, gedeelde verantwoordelijkheid, gedecentraliseerde besluitvorming en nadruk op teamdeskundigheid.

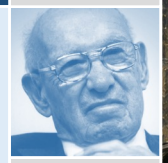
STERKTES

Gedeeld leiderschap bevordert innovatie, betrokkenheid en collectieve intelligentie, terwijl het de afhankelijkheid van één enkele leider vermindert.

RISICO'S

Gedeeld leiderschap kan verwarring veroorzaken over bevoegdheden, besluitvorming vertragen en leiden tot fragmentatie zonder sterke communicatie en vertrouwen.

VERLICHT LEIDERSCHAP

Management is de dingen goed doen; leiderschap is de juiste dingen doen.

Peter F. Drucker

ESSENTIE

Verlicht leiderschap wordt gekenmerkt door een focus op betekenis, doelgerichtheid en maatschappelijk welzijn, ethische besluitvorming, nadruk op bewustzijn en langetermijnimpact, en de integratie van persoonlijke en organisatorische waarden.

STERKTES

Verlicht leiderschap bevordert ethische, maatschappelijk verantwoorde en duurzame organisaties, terwijl het intrinsieke motivatie en zingeving in het werk versterkt.

RISICO'S

Verlicht leiderschap kan moeilijk te implementeren zijn vanwege het filosofische en idealistische karakter, met beperkte empirische onderbouwing en het risico als onpraktisch te worden gezien.

ETHISCH LEIDERSCHAP

Ethiek is het verschil kennen tussen wat je mag doen en wat juist is om te doen.

Potter Stewart

ESSENTIE

Ethisch leiderschap wordt gekenmerkt door transparantie en eerlijkheid, verantwoordelijkheid, ethisch rolmodelgedrag en aandacht voor belanghebbenden en maatschappelijke impact.

STERKTES

Ethisch leiderschap bouwt vertrouwen, geloofwaardigheid en organisatorische legitimiteit op, terwijl het verantwoord bestuur en langetermijnduurzaamheid bevordert.

RISICO'S

Ethisch leiderschap kan besluitvorming vertragen, spanning creëren met korte-termijn prestatiedruk en het moeilijk maken om consistente ethische normen te handhaven binnen grote organisaties.

BETEKENISVOL LEIDERSCHAP

De kern van het bestaan is betekenis, en de kern van betekenis is communicatie.

John A. Wheeler

ESSENTIE	Betekenisvol leiderschap wordt gekenmerkt door het verbinden van werk aan een groter doel, nadruk op vervulling en identiteit van medewerkers, het stimuleren van reflectie op waarden en impact, en het opbouwen van betekenisvolle relaties.
STERKTES	Betekenisvol leiderschap versterkt betrokkenheid, motivatie en welzijn, terwijl het betrokkenheid, retentie en een positieve organisatiecultuur bevordert.
RISICO'S	Betekenisvol leiderschap kan moeilijk te standaardiseren zijn omdat betekenis subjectief is, en het risico bestaat op het promoten van onechte doelverhalen of het verwaarlozen van operationele efficiëntie wanneer het te sterk wordt benadrukt.

PARTICIPATIEF LEIDERSCHAP

Niemand kan een symfonie fluiten. Er is een heel orkest voor nodig om die te spelen.

Halford E. Luccock

ESSENTIE

Participatief leiderschap wordt gekenmerkt door gezamenlijke besluitvorming, open communicatie, gedeelde verantwoordelijkheid en een sterke nadruk op dialoog en inclusie.

STERKTES

Participatief leiderschap verhoogt betrokkenheid, moraal en teamcohesie, terwijl het creativiteit en betere besluitvorming stimuleert door diverse inbreng.

RISICO'S

Participatief leiderschap kan besluitvorming vertragen, conflicten en onduidelijke verantwoordelijkheid veroorzaken en minder effectief zijn in urgente situaties.

DIENEND LEIDERSCHAP

De eerste taak van een leider is de werkelijkheid te beschrijven. De laatste is om dank te zeggen. Daartussenin is de leider een dienaar.

Max De Pree

ESSENTIE

Dienend leiderschap wordt gekenmerkt door empathie en actief luisteren, ethische verantwoordelijkheid, toewijding aan de persoonlijke ontwikkeling van volgers en een focus op gemeenschap en samenwerking.

STERKTES

Dienend leiderschap bouwt vertrouwen, loyaliteit en samenwerking op, terwijl het een positieve cultuur en hoge medewerkerstevredenheid bevordert.

RISICO'S

Dienend leiderschap kan percepties van autoriteit verzwakken, besluitvorming vertragen en leiders overbelasten, vooral in competitieve of sterk hiërarchische omgevingen.

DUURZAAM LEIDERSCHAP

Duurzaam leiderschap draait niet om snelle successen, maar om het opbouwen van organisaties die standhouden.

Andy Hargreaves

ESSENTIE

Duurzaam leiderschap wordt gekenmerkt door een langetermijnoriëntatie, aandacht voor belanghebbenden buiten aandeelhouders, ethische en verantwoorde besluitvorming en nadruk op leren, veerkracht en continuïteit.

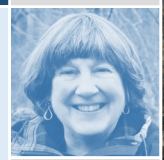
STERKTES

Duurzaam leiderschap ondersteunt langetermijnveerkracht en prestaties door verantwoorde innovatie en organisatiecultuur af te stemmen op ESG- en duurzaamheidsdoelen.

RISICO'S

Duurzaam leiderschap kan complexe implementatie en korte termijn prestatie afwegingen met zich meebrengen, met het risico op "greenwashing" wanneer duurzaamheidsinspanningen authenticiteit missen.

SYSTEEMGERICHT LEIDERSCHAP

Je denkt dat je, omdat je ‘één’ begrijpt, ook ‘twee’ moet begrijpen, want één plus één is twee. Maar je vergeet dat je ook ‘en’ moet begrijpen.

Donella Meadows

ESSENTIE

Systeemgericht leiderschap wordt gekenmerkt door een holistisch perspectief, samenwerking tussen sectoren, focus op langetermijnsysteemverandering en het faciliteren van afstemming tussen belanghebbenden.

STERKTES

Systeemgericht leiderschap integreert diverse perspectieven en verbetert coördinatie tussen instellingen om complexe maatschappelijke uitdagingen met duurzame oplossingen aan te pakken.

RISICO’S

Systeemgericht leiderschap kan besluitvorming vertragen en coördinatie en verantwoordelijkheid ingewikkelder maken, vooral wanneer vertrouwen en samenwerking tussen belanghebbenden beperkt zijn.

TRANSACTIONEEL LEIDERSCHAP

Wat we kunnen controleren is onze prestaties en uitvoering, en daarop gaan we ons richten.

Bill Belichick

ESSENTIE

Transactioneel leiderschap wordt gekenmerkt door duidelijke prestatieverwachtingen, het gebruik van belonings- en strafsystemen, nauwlettende prestatiemonitoring en nadruk op efficiëntie en naleving.

STERKTES

Transactioneel leiderschap bevordert stabiliteit, verantwoordelijkheid en efficiënt prestatiemanagement, waardoor het zeer effectief is voor routinematige en gestructureerde taken.

RISICO'S

Transactioneel leiderschap kan creativiteit en langetermijnbetrokkenheid ontmoedigen door een rigide cultuur te bevorderen waarin motivatie voornamelijk afhankelijk is van beloningen.

TRANSFORMATIONEEL LEIDERSCHAP

Een leider brengt mensen naar waar ze heen willen. Een groot leider brengt mensen naar waar ze niet per se heen willen, maar wel zouden moeten zijn.

Rosalynn Carter

ESSENTIE

Transformationeel leiderschap wordt gekenmerkt door een sterke visie en doelgerichtheid, inspirerende communicatie, intellectuele stimulatie en geïndividualiseerde ondersteuning van volgers.

STERKTES

Transformationeel leiderschap inspireert innovatie, motivatie en persoonlijke groei, terwijl het een sterke en betrokken organisatiecultuur bevordert.

RISICO'S

Transformationeel leiderschap kan te veel nadruk leggen op visie ten koste van praktische uitvoering, waardoor afhankelijkheid van de leider ontstaat en risico's op burn-out, onrealistische doelen of manipulatie toenemen.

LEIDERSCHAPSTYPEN

BEDANKT

© IVO WENZLER